

I **osku**tr, isl. *Ásgautr*, betecknar os-runan efter all sannolikhet nasaleradt *a*, då både *ð*- och *ϥ*-ljud i samma inskrift uttryckes med *u* (**burk**, *Borgh-*, **biurn**, *biurn*). — Den ursprungliga formen af faderns namn är *Borghgæirr*, acc. -*gæir*. Skriftsättet **burker** skall utan tvifvel beteckna uttalet *Borghger* och visar, att diftongen *æi* förkortats till *e* i icke hufvudtonig stafvelse, liksom *au* förkortats till *o* i *Asgotr* af *Ásgautr*. Förkortningen har förmodligen varit förbunden med reduktion af den starka biton, som hvilat på senare sammansättningsledet i *Borghgæirr* och *Ásgautr*. Jfr ofvan s. 12 och s. 64 (Gräsgård nr 16) samt Noreen, *Altschwedische Grammatik*, s. 79.¹

24. Stenåsa kyrkogård.

Pl. XIV. Fig. 24.

Literatur: L. 1310. — Rhezelius, *Monumenta Runica in Ölandia*, konceptet nr 16, utskriften nr 26. — Peringskölds samlingar i k. Biblioteket i Stockholm, VIII bandet. — Ahlqvist, *Ölands Historia*, II, 2, s. 79.

Den andre af de två Stenåsastenarna har länge varit förlorad. Den var borta på Ahlqvists tid, och troligen har den blifvit förstörd redan långt tidigare, då den icke fins afbildad hos Frigeliuss, som aftecknat den nyss omtalade Stenåsastenen. Våra källor för kännedomen om den fig. 24 afbildade fragmentariska runstenen äro Rhezelii *Monumenta* samt ett träsnitt i Peringskölds samlingar. Detta träsnitt tillhör samma samling, hvaraf flertalet är intaget i Bautil (ofvan s. 6). Det är osigneradt.

Vår fig. 24 är en kopia af Rhezelii teckning i konceptet. Enligt denne författare var stenen en kalkstenshäll och låg på en graf söder om kyrkan. De af Rhezelius uppgifna måtten, hvilka öfverensstämma med den å träsnittet utsatta skalan, voro: längd 2 alnar 10 tum (1.43 m), största bredd 1 aln 9 tum (0.82 m). Af den ursprungliga längden saknades dock mycket nedtill och äfven ett litet stycke upptill. Man kan antaga att, då stenen var rest, den höjt sig mer än tre alnar (1.78 m) öfver jordytan.

Inskriften var enligt Rhezelius otydlig (»synes illa»), och på ett par ställen har hvarken han eller upphofsmannen till den teckning, som är återgifven i träsnittet hos Peringsköld, kunnat utreda skriften. Följande ord läsas hos Rhezelius:

— — [P1]ሐ × ቱገላጥ × ልገገ — — — ሁገገ × ገገ × ገገገገ · ቱገገሐ · [...] ሁገገ ገገ

Transliteration: — — — i[ft]ir × otrük × bru — — — — pni × lit × raisa · aftir ·

[. .]n sin hi — —
32 35

¹ Namnet *Borghgærr* förekommer på runstenar i Upland. L. 126, Dybeck fol. I, 156, har acc. **burkair**. En annan runsten i samma trakt, Dybeck fol. I, 150, har acc. **borkeR**, men i denna inskrift kan uttalet hafva varit *Borghgær*.

Före ordet *iftir* har Rhezelius liksom träsnittet hos Peringsköld endast några obegripliga streck. Ordet *iftir* är på träsnittet fullständigt, medan hos Rhezelius (= vår fig. 24) dessa runor äro stympade upptill, såsom teckningen visar. Det är otvifvelaktigt att Rhezelius här är noggrannast, så mycket snarare, som träsnittet här har ↑, hvilken runform icke annars förekommer i inskriften. — I st. f. runorna þt| (14—16) hos Rhezelius har träsnittet ett fragmentariskt tecken, som kan tydas som þ, samt tt. Jag förmodar, att äfven här Rhezelius har det rätta. — Mellan runorna 29 och 32 har Rhezelius skiljetecken samt ett kort streck. På träsnittet läses här |nt. Jag förmodar 'nt, sun, hvilket äfven Liljegren gissat. — Sista runan är hos Rhezelius l, på träsnittet t.

Vi tänka oss, att inskriften, återgifven med ljudskrift, haft följande utseende:

— — — [ræisti stæin] æftir Ótrygg, bróður sinn, auk Guðni lét ræisa æftir sun sinn — —

Öfversättning: »— — — (reste stenen) efter Otrygg, sin broder. Gudni lät resa efter sin son.»

Ett namn *Gudhni*, isl. *Guðný*, upptages både af Lundgren och Nielsen. — Ungefär samma inskriftformel, som vi hafva på denna sten, förekommer på en annan öländsk sten, nämligen den stora Lerkakastenen (L. 1305).

25. Dröstorps socken.

Pl. XV. Fig. 25 A och 25 B.

Literatur: L. 1308. — Rhezelius, *Monumenta Runica in Ölandia*, konceptet nr 1, utskriften nr 23. — Ahlqvist, *Ölands Historia* II, 2, s. 37. — Sven Söderberg, *Runologiska och arkeologiska undersökningar på Öland sommaren 1884*, ATS IX, 2, s. 8.

Såsom ofvan (s. 13) är omtaladt, utgöres en stor del af Öland af ödemark. Orsaken härtill är att kalkberget, af öns bebyggare kalladt »flisan», som utgör öns grund, går för nära jordytan. De af denna anledning för odling otillgängliga områdena kallas *alfvar*, bestämda formen sing. *alfvaret*, plur. *alfvaren* (jfr *Ölands Historia*, I, s. 334). Stundom är alfvaret bevuxet med småskog, men på stora sträckor kan icke ens småskogen finna fäste, i det »flisan» går ända upp till jordytan och är antingen alldeles bar eller blott täckt af ett tunnt lager af kalkgrus eller mull. Detta är förhållandet med det stora södra alfvaret, som upptager öns midt fem mil i längd från Ottenby i söder till Torslunda och Gårdby socknar i norr. I denna stenöken finnas dock oaser, fläckar, der öfver »flisan» samlat sig ett djupare mullager. En sådan oas är Dröstorps vid norra ändan på den bredaste delen af södra alfvaret, ungefär midt emellan Sandby socken i öster och Vickleby i vester. Odlingen vid Dröstorps är gammal; det bevisas genom grafhögar, som finnas i omedelbar närhet af det odlade området; härom vittnar också den